

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ_ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΔΠΜΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ | ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ-ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

| Ο Δημόσιος χώρος στο Δήμο Αχαρνών |

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΣΕΡΡΑΟΣ Κ., ΚΛΑΜΠΑΤΣΕΑ Ε., ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ν.
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΓΑΒΑΛΑ ΆΝΝΑ, ΚΟΥΤΣΑΥΤΑΚΗ ΕΥΘΥΜΙΑ, ΜΑΚΡΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1_ΤΟΜΕΑΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

1.2 ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

1.3 ΠΙΝΑΚΑΣ S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗΣ

2_ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

2.2 ΣΕΝΑΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

3_ΧΩΡΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΛΥΚΟΤΡΥΠΑ

3.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

3.2 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΥΚΟΤΡΥΠΑΣ

3.3 ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

3.4 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΟΛΩΤΟΣ ΤΑΦΟΣ

3.4.1 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

3.4.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας αποτελεί ο δημόσιος χώρος (τομεακή εξειδίκευση) στο Δήμο Αχαρνών (περιοχή μελέτης). Η ανάγνωση των δημόσιων χώρων και η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης είναι το πρώτο βήμα για την διατύπωση αντίστοιχης κλίμακας προτάσεων οργανωμένων σε τρία διαβαθμισμένα ως προς την πολυπλοκότητα τους σενάρια παρέμβασης (τάσεων, ήπιο, ριζοσπαστικό). Η αξιολόγηση τους στη βάση της άμεσης απόδοσης των δημόσιων χώρων στη δημόσια ζωή των πολιτών μας οδηγεί σε συγκεκριμένες προτάσεις και επιλογές. Στα πλαίσια αυτά, εστιάζουμε ακόμα περισσότερο (χωρική εξειδίκευση) στις ανάγκες μιας μικρότερης κλίμακας περιοχής (περιοχή Λυκότρυπας) συνθέτοντας μια ακόμη πρόταση παρέμβασης για το δημόσιο χώρο. Η ενασχόληση μας με την εν λόγω περιοχή ολοκληρώνεται με την πρόταση της σημειακής ανάπλασης στην ευρύτερη περιοχή του ΘολωτούΤάφου.

1_ΤΟΜΕΑΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

1.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Προσεγγίζοντας το δημόσιο χώρο από την οπτική του αστικού χωρικού σχεδιασμού αντιλαμβανόμαστε σε πρώτο επίπεδο τη διάκριση ανάμεσα σε «κλειστούς» και «ανοιχτούς» δημόσιους χώρους όπου οι κλειστοί χώροι περιλαμβάνουν τα κτίρια δημόσιων λειτουργιών ενώ οι ανοικτοί χώροι περιλαμβάνουν «όλους τους τύπους χώρων που βρίσκονται ανάμεσα στα κτίρια των πόλεων και των γύρω περιοχών, χώρους απολύτως οριοθετημένους από μια ποικιλία όψεων, χώρους με καθαρά και ευανάγνωστα χαρακτηριστικά»¹ ή με άλλα λόγια «το φωτογραφικό αρνητικό του εσωτερικού ιδιωτικού χώρου»². Στην δεύτερη κατηγορία αυτή βασική μορφή είναι ο δρόμος και η πλατεία και στην οποία εντάσσονται ακόμη και οι παιδότοποι, οι χώροι άθλησης και πολιτισμού, οι πεζόδρομοι, τα φυσικά στοιχεία, οι υπαίθριοι αρχαιολογικοί χώροι. Σε κάθε περίπτωση, ο δημόσιος

¹ Δανιήλ Ν. Μ., 2007. Δημόσιος Χώρος και Δημόσια Ζωή στη Σύγχρονη Πόλη. Κοινωνικοψυχολογική Προσέγγιση του Εμπορικού Πολυλειτουργικού Κέντρου στην Ελλάδα. Διδακτορική Διατριβή. Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη.

² ό.π.

χώρος ως «υποσύνολο του αστικού χώρου»³ συνιστά αποτέλεσμα οργανωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού που συντελείται στοχευμένα και με σκοπό την εξυπηρέτηση αναγκών παραγωγής και επέκτασης του αστικού ιστού ή μετασχηματισμών του. Από την άποψη αυτή η παρουσία ή απουσία του στο χώρο δεν είναι τυχαία αλλά προϊόν πολιτικών επιλογών και προτεραιοτήτων.

Από νομικής/θεσμικής πλευράς ο δημόσιος χώρος αναγνωρίζεται ως τέτοιος με κριτήριο το ιδιοκτησιακό του καθεστώς και αναλύεται τυπικά σε δυο επιμέρους κατηγορίες: τους «κοινόχρηστους χώρους» - κατηγορία στην οποία εντάσσεται ο ανοικτός υπαίθριος χώρος και τους «κοινοφελείς χώρους» - κατηγορία στην οποία εντάσσεται το σύνολο των κλειστών δημόσιων χώρων που στεγάζουν δραστηριότητες συλλογικές. «Οι κοινόχρηστοι χώροι ορίζονται από την ελεύθερη χρήση του κοινού που τους επισκέπτεται και από την απαγόρευση δόμησης σε αυτούς μόνιμων κατασκευών για οποιαδήποτε χρήση (Ν.Δ. 17-7-1923). Αντίστοιχα, οι κοινοφελείς χώροι περιλαμβάνουν χώρους στους οποίους επιτρέπεται η δόμηση και είναι προορισμένοι για την εξυπηρέτηση ειδικών δημόσιων και γενικότερα κοινοφελών σκοπών (σχολεία, νοσοκομεία, διοικητικά κτίρια κλπ. άρθρο 2 παραγρ. 1 του Ν.Δ/τος της 17-7-23). Η χρήση των χώρων αυτών από το κοινό δεν είναι ελεύθερη, αλλά υπόκειται σε ορισμένους

³ ό.π.

περιορισμούς – όπως για παράδειγμα η χρήση νοσοκομείων γίνεται από ασθενείς ή η είσοδος σε μουσείο γίνεται συχνά με εισιτήριο. [...] Γενικά, οι δημόσιοι χώροι θεωρούνται αυτοί που δεν προορίζονται για ιδιωτική χρήση και έχουν κοινό γνώρισμα το ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον»⁴

Κοινωνιολογικά, ο δημόσιος χώρος αποτελεί το υλικό υπόβαθρο όπου διαδραματίζεται το σύνολο των πρακτικών που συγκροτούν τη δημόσια ζωή των κατοίκων –πολιτών και επισκεπτών ενός τόπου. Είναι «ένας χώρος ανοικτός και προσβάσιμος σε όλους ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, εθνικότητα, ηλικία, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, [...] ένας χώρος που ανήκει σε όλους και σε κανέναν»⁵. Είναι «ο χώρος μέσα στον οποίο εγγράφεται η δημόσια σφαίρα της κοινωνίας[...]ένας τόπος συνεχών και απρόσμενων συναντήσεων, συμπλοκών, διαδράσεων και διαλόγων»⁶, ένας χώρος «ενδιαφέροντος από όλους για όλους, συμμετοχής και οικειοποίησης από το κοινό»⁷. Επιπλέον, ο

⁴ Ε.Μ.Π., Π.Θ., ΣΕΠΟΧ., 2004. Πόλη και χώρος από τον 20^ο στον 21^ο αιώνα. Αθήνα.

⁵ Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων., 2011. Πρακτικά ημερίδας: Οι δημόσιοι χώροι ως κοινωνικό αγαθό σε κρίση. Αθήνα.

⁶ Δανιήλ Ν. Μ., 2007. Δημόσιος Χώρος και Δημόσια Ζωή στη Σύγχρονη Πόλη. Κοινωνικοψυχολογική Προσέγγιση του Εμπορικού Πολυλειτουργικού Κέντρου στην Ελλάδα. Διδακτορική Διατριβή. Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη.

⁷ Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων., 2011. Πρακτικά ημερίδας: Οι δημόσιοι χώροι ως κοινωνικό αγαθό σε κρίση. Αθήνα.

δημόσιος χώρος συμβάλλει στη συγκρότηση, αναγνώριση και ενίσχυση της ταυτότητας ενός τόπου⁸.

Στα πλαίσια του αστικού ιστού των νεοελληνικών πόλεων και ειδικότερα της Αθήνας, ο δημόσιος χώρος συνιστά ένα αγαθό εν ανεπαρκεία, συνήθως απαξιωμένο και περιθωριοποιημένο στη «σφαίρα της δημόσιας ζωής», «αλλοιωμένο» ως προς τον αμιγώς δημόσιο χαρακτήρα του λόγω γενικευμένης κατάχρησης (π.χ. χρήση ως χώρου στάθμευσης) και εμπορευματοποίησης (π.χ. η λογική των τραπεζοκαθισμάτων). Δύο είναι δηλαδή τα βασικά προβλήματα: η έλλειψη δημόσιων χώρων και η κακή χρήση των υφιστάμενων δημόσιων χώρων. Στη σύνθεση αυτής της πραγματικότητας, συμβάλλει τόσο ο δημόσιος τομέας όσο και ο ιδιωτικός. Το ζήτημα του δημόσιου χώρου είναι δηλαδή πολιτικό και ταυτόχρονα κοινωνικό. Η ερμηνεία του προσεγγίζεται ιστορικά και βασίζεται στις «ιδιαίτερες διαδικασίες» παραγωγής και επέκτασης του αστικού ιστού της Αθήνας από τις αρχές της χωρικής, πληθυσμιακής και λειτουργικής της εξέλιξης.

Βέβαια, το ζήτημα του δημόσιου χώρου αν και ιστορικό παραμένει επίκαιρο μέχρι και σήμερα. Ειδικότερα μάλιστα στην τρέχουσα συγκυρία της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης του αστικού χώρου και της οικονομικής κρίσης, όπου η πρακτική της εμπορευματοποίησης και εκποίησης δημόσιας ακίνητης περιουσίας προς αντιστάθμιση μέρους του δημόσιου χρέους

⁸ ό.π.

συρρικνώνει ακόμη περισσότερο τις προοπτικές του δημόσιου χώρου, η εναλλακτική προοπτική της προστασίας και ενίσχυσης του έχει ξεκάθαρα μετατοπιστεί προς το πεδίο δράσης των πολιτών. Αλλωστε, η πληθώρα των κινημάτων πόλης για τη διεκδίκηση του συνιστούν αδιαπραγμάτευτο δείκτη της ενισχυόμενης και γενικευόμενης τάσης ευαισθητοποίησης και δραστηριοποίησης εκ μέρους των κατοίκων υπέρ της ανάκτησης του.

1.2. ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

Από την επιτόπια έρευνα μας στην περιοχή μελέτης εντοπίσαμε πληθώρα τύπων δημόσιων χώρων όπως είναι οι πλατείες, οι πεζόδρομοι, οι παιδικές χαρές, οι χώροι άθλησης και πολιτισμού, τα φυσικά υδάτινα ρέματα και οι αρχαιολογικοί χώροι. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι η περίπτωση των δημόσιων χώρων του Δήμου Αχαρνών αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα της γενικής εικόνας των δημόσιων χώρων του Λεκανοπεδίου γεγονός που αποδίδεται στον τρόπο της πολεοδομικής ανάπτυξης του.

Ελλείπει ολοκληρωμένου σχεδιασμού οι δημόσιοι χώροι δεν εμφανίζουν μια ισόρροπη κατανομή στα πλαίσια του Δήμου ενώ το μέγεθος τους κρίνεται ανεπαρκές για τα πληθυσμιακά και

γεωγραφικά δεδομένα της αστικής του επιφάνειας. Επιπλέον δεν έγινε αντιληπτή η ύπαρξη μεταξύ τους οργανωμένης διασύνδεσης. Οι δημόσιοι χώροι είναι διάσπαρτοι στα πλαίσια του Δήμου και η δυνατότητα πρόσβασης από τον έναν στον άλλο είναι εφικτή κυρίως μέσω οδικού δικτύου με Ι.Χ. και σε κάποιες περιπτώσεις με τη δημόσια συγκοινωνία. Παρατηρήσαμε ακόμη πως η μορφή των δημόσιων χώρων παραπέμπει σε «αστικά υπόλοιπα» και η χωροθέτηση τους σε σχέση με το ευρύτερο περιβάλλον ένταξης είναι σχεδόν τυχαία και κατ'έπекταση αποσπασματική σε σχέση με τα χωρικά και λειτουργικά δεδομένα που τους πλαισιώνουν – συνθήκη που αιτιολογείται στα πλαίσια της γνώριμης λογικής και πρακτικής της «εκ των υστέρων ένταξης» υποδομών. Ο υπέρμετρος βαθμός περιφρούρησης με συστήματα περίφραξης αλλά και ο συχνά κακοσυντηρημένος ή ελλειπής αστικός εξοπλισμός λειτουργούν αποθαρρυντικά για την προσέλκυση χρηστών – επισκεπτών. Ειδικότερα σε περιπτώσεις όπου οι δημόσιοι χώροι περικλείονται από άλλες εμπορευματοποιημένες μορφές αναψυχής που λειτουργούν ανταγωνιστικά η εικόνα της απαξίωσης ή εγκατάλειψης από τους κατοίκους είναι πολύ συνηθισμένη.

Σε περιπτώσεις όπως ο δημόσιος χώρος στην ευρύτερη περιοχή του κτιρίου του Δημαρχείου και η πεζοδρομημένη περιοχή γύρω από την εκκλησία της κεντρικής περιοχής η κινητικότητα που συναντήσαμε αποδίδεται μεν στην διαμόρφωση του ως τέτοιου

αλλά κυρίως αποδίδεται στην περιμετρική παρουσία χρήσεων κεντρικών λειτουργιών (δημόσιες λειτουργίες), εμπορίου και γενικά κατανάλωσης (π.χ. εμπορικά καταστήματα, καφετέριες). Στην αντίθετη περίπτωση, στην θέση των Θρακομακεδόνων παρά την ύπαρξη οργανωμένου δημόσιου χώρου μεγάλης κλίμακας η κινητικότητα είναι σχεδόν απύσχα λόγω του αμιγώς οικιστικού και αραιοκατοικημένου χαρακτήρα της περιοχής.

Άλλα σημεία που αναγνωρίστηκαν ως προβληματικά είναι η κακή εικόνα των δρόμων λόγω κυκλοφοριακής συμφόρησης στις κεντρικές περιοχές όπως επίσης και το στενό πλάτος των πεζοδρομίων και νησίδων που αποδίδονται για την κίνηση των πεζών. Τέλος, παρατηρήθηκε έλλειψη μέριμνας τόσο για τη διαμόρφωση όσο και για την προστασία των ρεμάτων τα περισσότερα από τα οποία βρίσκονται είτε σε καθεστώς εγκατάλειψης είτε σε καθεστώς καταπάτησης τόσο από εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας όπως τα αυθαίρετα κτίσματα όσο και από εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας όπως οι βιομηχανικές μονάδες.

1.3. ΠΙΝΑΚΑΣ S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Η ονομασία SWOT προέρχεται από τα αρχικά των λέξεων Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats και αποτελεί μία γενική τεχνική σχεδιασμού και οργάνωσης ενός συνεκτικού πλαισίου λήψης αποφάσεων, που μπορεί να αφορά σε ένα προϊόν, μία επιχείρηση, μία γεωγραφική περιοχή κλπ. Η χρήση της τεχνικής ανάλυσης SWOT κατά την διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού συνίσταται στην συστηματική, εμπειριστατωμένη και, κατά το δυνατόν, κωδικοποιημένη καταγραφή της υφιστάμενης αναπτυξιακής κατάστασης και των σχετικών τάσεων. Το αποτέλεσμα της ανάλυσης SWOT είναι δομημένη πληροφόρηση, διαμόρφωση συναντίληψης περί της αναπτυξιακής πραγματικότητας και ένα σύνολο από στρατηγικές επιλογές (ΕΣΠΑ 2007-2013). Η ανάλυση SWOT διαιρείται σε δύο επιμέρους βασικές ενότητες:

Στοιχεία του **εσωτερικού περιβάλλοντος** που αφορούν τα υφιστάμενα ισχυρά σημεία και αδυναμίες που διαπιστώνονται στην περιοχή μελέτης. Ειδικότερα:

α. **Δυνατά σημεία** είναι κάθε ενδογενής αναπτυξιακός συντελεστής που συμβάλλει στην αξιοποίηση των ευκαιριών και στην αντιμετώπιση των απειλών.

β. **Αδυναμία** είναι κάθε ενδογενής αναπτυξιακή συνθήκη ή

έλλειμμα που υπονομεύει την ανταγωνιστική θέση της περιοχής μελέτης ή παρεμποδίζει την αξιοποίηση των ευκαιριών.

2. Στοιχεία του **εξωτερικού περιβάλλοντος** που αφορούν τις υφιστάμενες απειλές και τις μη διερευνημένες ευκαιρίες σχετικά με την περιοχή μελέτης. Ειδικότερα:

α. **Ευκαιρία** είναι κάθε εξωγενής συνθήκη ή χαρακτηριστικό που ευνοεί την τόνωση της ζήτησης στην υπό μελέτη περιοχή, ή που συντελεί στη διαμόρφωση συγκριτικού πλεονεκτήματος.

β. **Απειλή** είναι η πρόκληση που δημιουργείται εξαιτίας μη ευνοϊκών τάσεων ή κάθε εξωγενούς συνθήκης που ασκεί μη ευνοϊκή επίδραση στην αναπτυξιακή θέση της υπό μελέτη περιοχής.

S. ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Ενταξη του δήμου στο σύστημα των μέσων σταθερής τροχιάς μέσω προαστιακού(σταθμός ΣΚΑ)
- Προσπελασιμότητα από τον οδικό άξονα της Αττικής οδού
- Γεινίαση με τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας
- Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος**
- Ποικιλομορφία δημόσιων χώρων**
- Ιδιοκτησίες μεγάλης κλίμακας (εν δυνάμει δημόσιοι χώροι)**
- ΓΠΣ

W. ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Μη σχεδιασμός δημόσιων χώρων**- αποτέλεσμα αποσπασματικής ανάπτυξης δήμου
- Ανεπάρκεια** δημόσιων χώρων στο σύνολο του δήμου και Ειδικότερα στις κεντρικές περιοχές
- Ανιση κατανομή** δημόσιων χώρων:μικρή κλίμακα στο κέντρο-μεγάλη κλίμακα στις γύρω περιοχές (Ολυμπιακό χωριό,Θρακομακεδόνες)
- Χαμηλό επίπεδο συντήρησης εξοπλισμού
- Ελλειψη αστικού πρασίνου** / φύτευση
- Ανομοιογενής κατανομή κεντρικών λειτουργιών-συγκέντρωση στον κεντρικό πυρήνα
- Προβλήματα αστικής κινητικότητας(κυκλοφοριακό,στάθμευση, δυσκολίες στην κυκλοφορία των πεζών)
- Το ιδιοκτησιακό καθεστώς και η πολυπλοκότητά του

O. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ

- Διάταγμα προστασίας Κηφισού(ΠΔ 27/15-6-94 ΦΕΚ 632 Δ)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ

- Ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης(ΕΣΠΑ κτλ)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ

- Κοινωνικά κινήματα πόλεων και η διεκδίκηση δημόσιου χώρου
- Επανεκτίμηση φυσικού περιβάλλοντος και ευαισθητοποίηση για θέματα οικολογικού ενδιαφέροντος.**
- Δραστηριότητες άτυπης οικονομίας
- Δραστηριότητες τεταρτογενούς τομέα(πολιτιστικά-καλλιτεχνικά υπαίθρια δρώμενα)
- Αύξηση ελεύθερου χρόνου
- Επαναπροσδιορισμός καταναλωτικών δυνατοτήτων και προτεραιοτήτων

ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

- Ενδιαφέρον για την τοπική ιδιαιτερότητα-ταυτότητα
- Πρόσβαση σε δεδομένα από τη διεθνή εμπειρία
- Τάση αποκέντρωσης ειδικών χρήσεων(στρατόπεδα)
- Αειφορία και βιώσιμη ανάπτυξη(οικονομία-κοινωνία-περιβάλλον)

T. ΑΠΕΙΛΕΣ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ

- Εφαρμοστικός νόμος
- Στρατηγικές επενδύσεις(fast track)
- Νομιμοποίηση αυθαίρετης δόμησης(N 4014/2011)
- Απουσία θεσμικού πλαισίου στην Αττική για χρήσεις mall,υπεραγορών

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ

- Περιοτές στα χρηματοδοτητά προγράμματα
- Κατασπατάληση και μη ισόρροπη κατανομή πόρων
- Υπερίσχυση κερδοσκοπικής/οικονομικής διάστασης χωρικού σχεδιασμού**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ

- Δημιουργία κλίματος ανασφάλειας για το δημόσιο χώρο**
- Φαινόμενα κοινωνικής πόλωσης και συγκρούσεων
- Νοοτροπία απαξίωσης του δημόσιου χώρου**

2_ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Αναγνωρίζοντας τα **πολυεπίπεδα προβλήματα** του δήμου Αχαρνών (λειτουργικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά, αναπτυξιακά), όπως αυτά αναλύθηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο και καταγράφηκαν στη SWOT ανάλυση, και τις **συνιστώσες** αυτών (υπέρμετρη προστασία ατομικής ιδιοκτησίας και προτεραιότητα στην οικονομική εκμετάλλευση του χώρου, θεωρούμε ότι ο **επαναπροσδιορισμός** του ρόλου του δημόσιου χώρου μπορεί να συμβάλλει στην άμβλυνσή τους και κατ'επέκταση στην **προοπτική** ανάκτησης της ποιότητας ζωής στην πόλη.

Παράλληλα, δεδομένου ότι ο δημόσιος χώρος δεν ορίζεται μόνο σε σχέση με την χωρική ή εδαφική του διάσταση και σημασία, αλλά είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, ο βασικός μας **στόχος** όσον αφορά στο σχεδιασμό, για τη διαμόρφωση των εναλλακτικών προτάσεων παρέμβασης, είναι η **ενσωμάτωση** του δημόσιου χώρου στην καθημερινή ζωή των κατοίκων με προτεραιότητα στην **ανάδειξη** του κοινωνικού και περιβαλλοντικού του χαρακτήρα.

Κατ'επέκταση ορίζουμε τρεις κεντρικούς άξονες σχεδιασμού, για τη διατύπωση των εναλλακτικών προτάσεων:

- Ο πρώτος άξονας αφορά την **επάρκεια** και **κατανομή** των ελεύθερων δημόσιων. Είναι κατανοητό ότι ο αριθμός των ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ποιότητα ζωής των κατοίκων μιας πόλης. Εξίσου σημαντικό είναι το ζήτημα της ισόρροπης κατανομής των χώρων αυτών στον αστικό ιστό, καθώς παρατηρείται ευρέως η τάση άνισης κατανομής με μεγάλη έλλειψη δημόσιων ανοικτών χώρων στα κέντρα.
- Ο δεύτερος άξονας έχει σχέση με την **προσβασιμότητα** των χώρων. Η έννοια της εύκολης πρόσβασης σε έναν δημόσιο χώρο έχει διπλή σημασία: Σε πρώτο επίπεδο αφορά τη δυνατότητα εύκολης και ασφαλούς πρόσβασης μέσω των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και μέσω τεχνικών υποδομών (πεζόδρομοι κλπ). Σε ένα δεύτερο επίπεδο αφορά την δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης των χώρων, χωρίς την εμπλοκή οικονομικής διαδικασίας(αντίτιμο) και χωρίς αποκλεισμό κάποιας κοινωνικής ομάδας.
Υποδομές(πεζοδρόμια, μέσα)
- Ο τρίτος άξονας σχεδιασμού αφορά την **ελκυστικότητα** του δημόσιου χώρου, όσον αφορά στον αστικό εξοπλισμό και στο φυσικό σχεδιασμό του χώρου, αλλά και όσον αφορά τις δυνατότητες αξιοποίησης που προσφέρει ο κάθε χώρος. Η ελκυστικότητα του χώρου σχετίζεται άμεσα με τις χρήσεις

που τον πλαισιώνουν και με τα δρώμενα που δύναται να

Οι βασικές επί μέρους **κατευθύνσεις** που προέκυψαν από το καθορισμό των αξόνων σχεδιασμού, και καθιστούν σαφέστερες τις προθέσεις των σχεδιαστικών προτάσεων μας είναι :

- **Διατήρηση** των υφιστάμενων δημόσιων χώρων και της ποικιλομορφίας που παρουσιάζουν με παράλληλη βελτίωση της ποιότητάς τους.
- **Δημιουργία** νέων δημόσιων χώρων ώστε να επιτευχθεί τουλάχιστον η ελάχιστη έκταση ανά κάτοικο.
- Ισόρροπη κατά το δυνατό **κατανομή** δημόσιων χώρων στο δήμο.
- **Συνδέσεις-δίκτυα** μεταξύ των δημόσιων χώρων και διευκόλυνση προσβάσεων.
- Σύνδεση των δημόσιων χώρων με **χρήσεις** που θα κάνουν εφικτή τη λειτουργία και επισκεψιμότητα του χώρου όλη τη διάρκεια της ημέρας.
- Ανάδειξη τοπικής **ταυτότητας**.
- Έμφαση στο **φυσικό στοιχείο**.
- Διαχείριση ορίων και **αναγνωσιμότητα**.

πραγματοποιούνται.

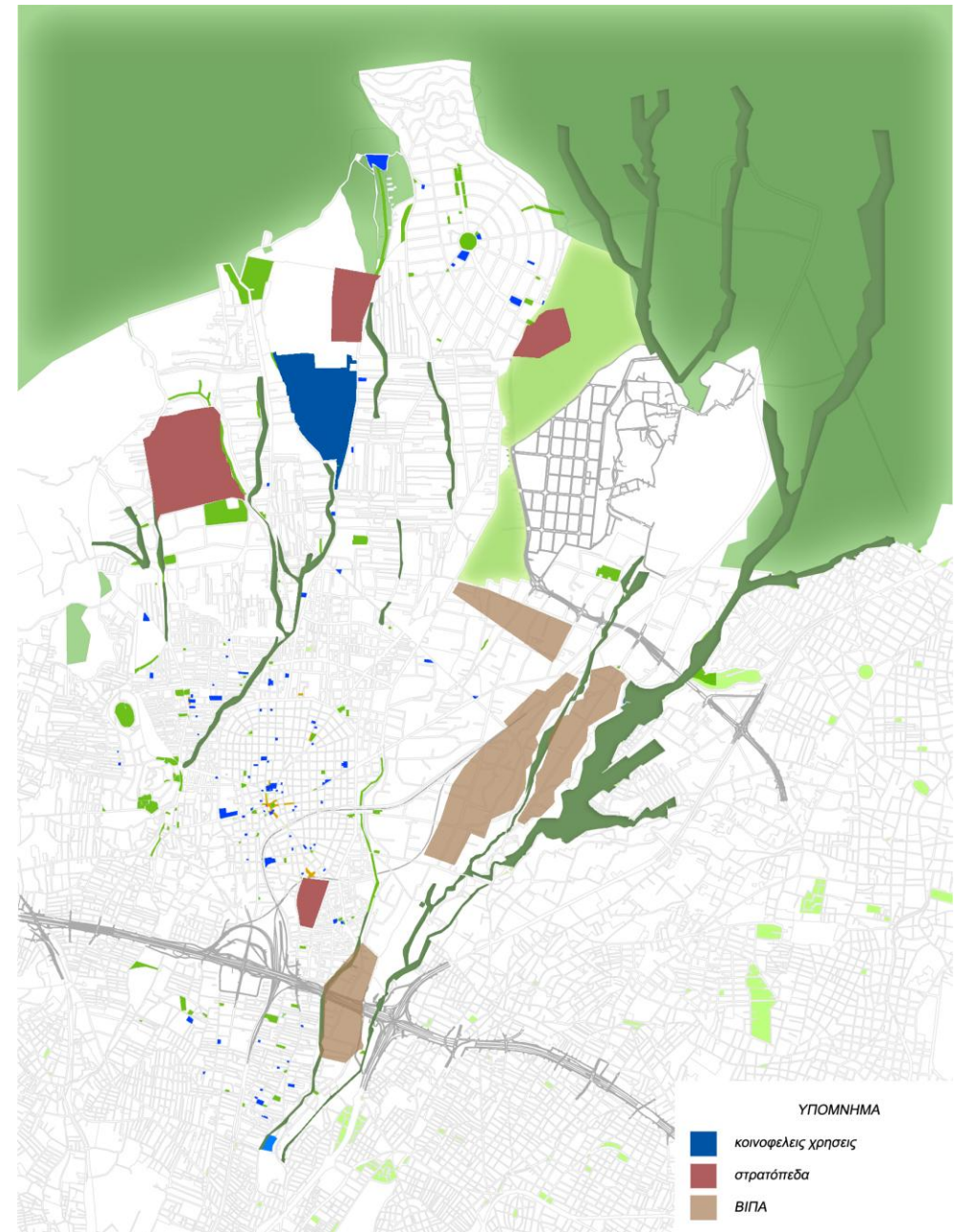
Στη συνέχεια διατυπώνονται τα τρία εναλλακτικά σενάρια παρέμβασης: Σενάριο τάσεων-Σενάριο ήπιας παρέμβασης-Σενάριο ριζοσπαστικής παρέμβασης. Η διαβάθμιση τους πραγματοποιείται ως προς την πολυπλοκότητα της διαδικασίας σχεδιασμού και εφαρμογής των προτάσεων, θέτοντας ως επί μέρους τα παρακάτω **κριτήρια**:

- Κλίμακα επέμβασης
- Εκτιμώμενη ένταση
- Επιδιωκόμενη εμβέλεια
- Εμπλεκόμενοι φορείς
- Απαιτούμενο κόστος
- Χρονικός ορίζοντας υλοποίησης

2.2 ΣΕΝΑΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΑΣΕΩΝ

Βάσει των ενδογενών αδυναμιών και των εξωτερικών απειλών (οικονομικές, θεσμικές, πολιτιστικές και σχεδιαστικής πρακτικής) που εντοπίσαμε στα πλαίσια της SWOT ανάλυσης, θεωρούμε ότι το μηδενικό σενάριο, δηλαδή το σενάριο της μη παρέμβασης στην υπάρχουσα κατάσταση διευκολύνει την τάση αναπαραγωγής και εντατικοποίησης των γνώριμων κοινωνικών πρακτικών, με ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομική διάσταση ως αποτέλεσμα της ιδιωτικοποίησης-εμπορευματοποίησης του. Το αντίκτυπο τέτοιων φαινομένων αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην αναβάθμιση της πόλης και οδηγεί στη **συρρίκνωση** του ρόλου των δημόσιων χώρων, και στην επιδείνωση των πολλαπλών χωρικών προβλημάτων(λειτουργικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών, αναπτυξιακών) που παρατηρούνται. Για τους λόγους αυτούς αξιολογείται ως εξαιρετικά δυσμενές για την ανάπτυξη της περιοχής.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΗΠΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

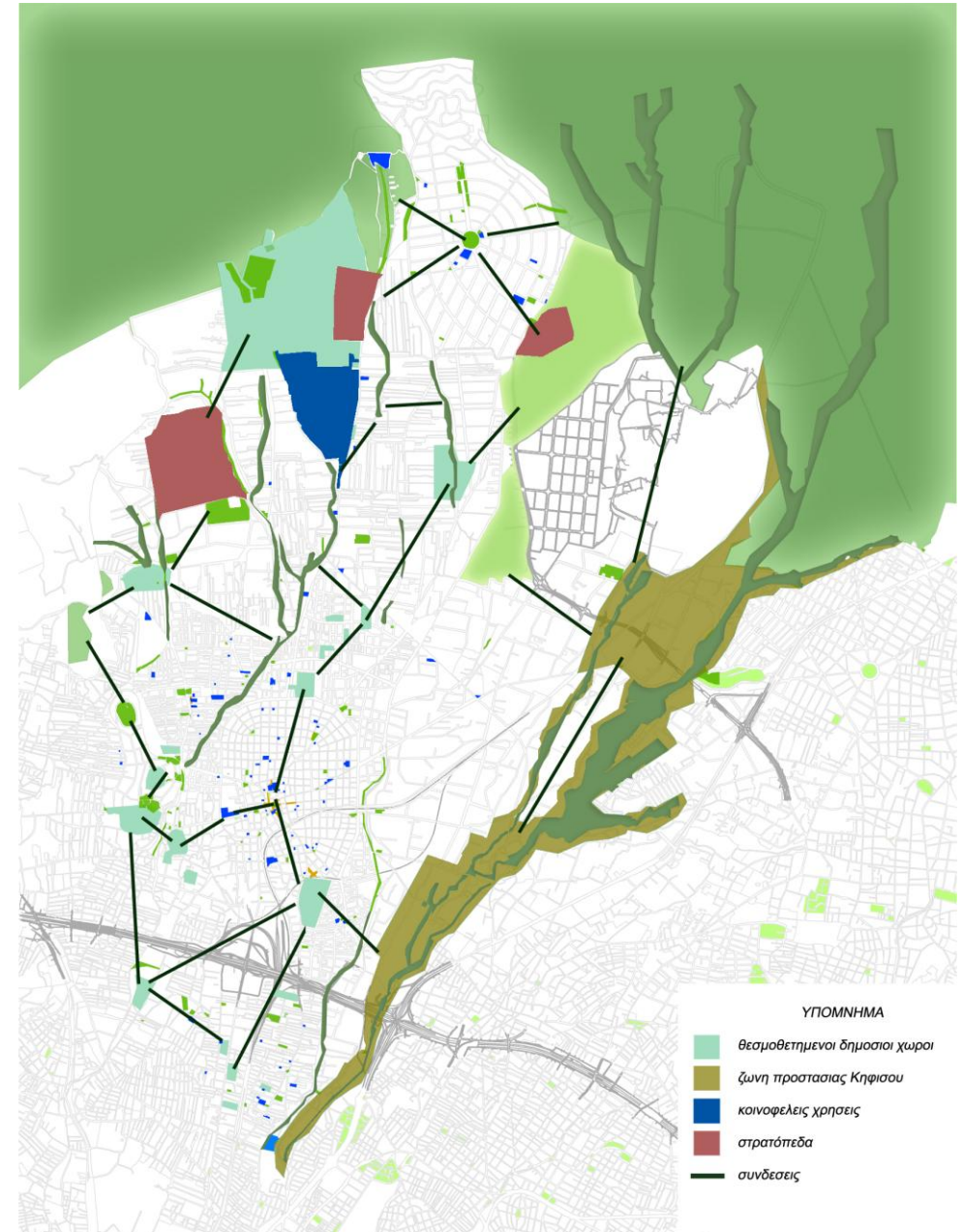
Το σενάριο ήπιας παρέμβασης διαμορφώνει προτάσεις που στοχεύουν στην αξιοποίηση των υφιστάμενων κατά βάση χώρων και δεδομένων της περιοχής με παράλληλη βελτίωση και ενίσχυσή τους στο βαθμό που αυτό καθίσταται δυνατό. Αφορά παρεμβάσεις που έχουν σχετικά μικρές οικονομικές απαιτήσεις και περιορισμένο βαθμό πολυπλοκότητας. Αναλυτικότερα οι προτάσεις ανά θεματικό άξονα είναι:

Επάρκεια- Κατανομή

- Υλοποίηση των θεσμοθετημένων χώρων που προβλέπονται στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο.
- Αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων και ρεμάτων ως δημόσιους χώρους, με την κατάλληλη διαμόρφωσή τους (καθαρισμός, αστικός εξοπλισμός κλπ).

Προσβασιμότητα

- Συνδέσεις μεταξύ δημόσιων χώρων, όπου είναι εφικτό με πεζοδρομήσεις. Σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν δύναται να πραγματοποιηθεί, προτείνεται η σύνδεση των χώρων με τη χρήση φυσικών στοιχείων και την υποβάθμιση οδικών αξόνων, επιλεκτικά, σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας
- Διευκόλυνση πρόσβασης ΑΜΕΑ.

Ελκυστικότητα

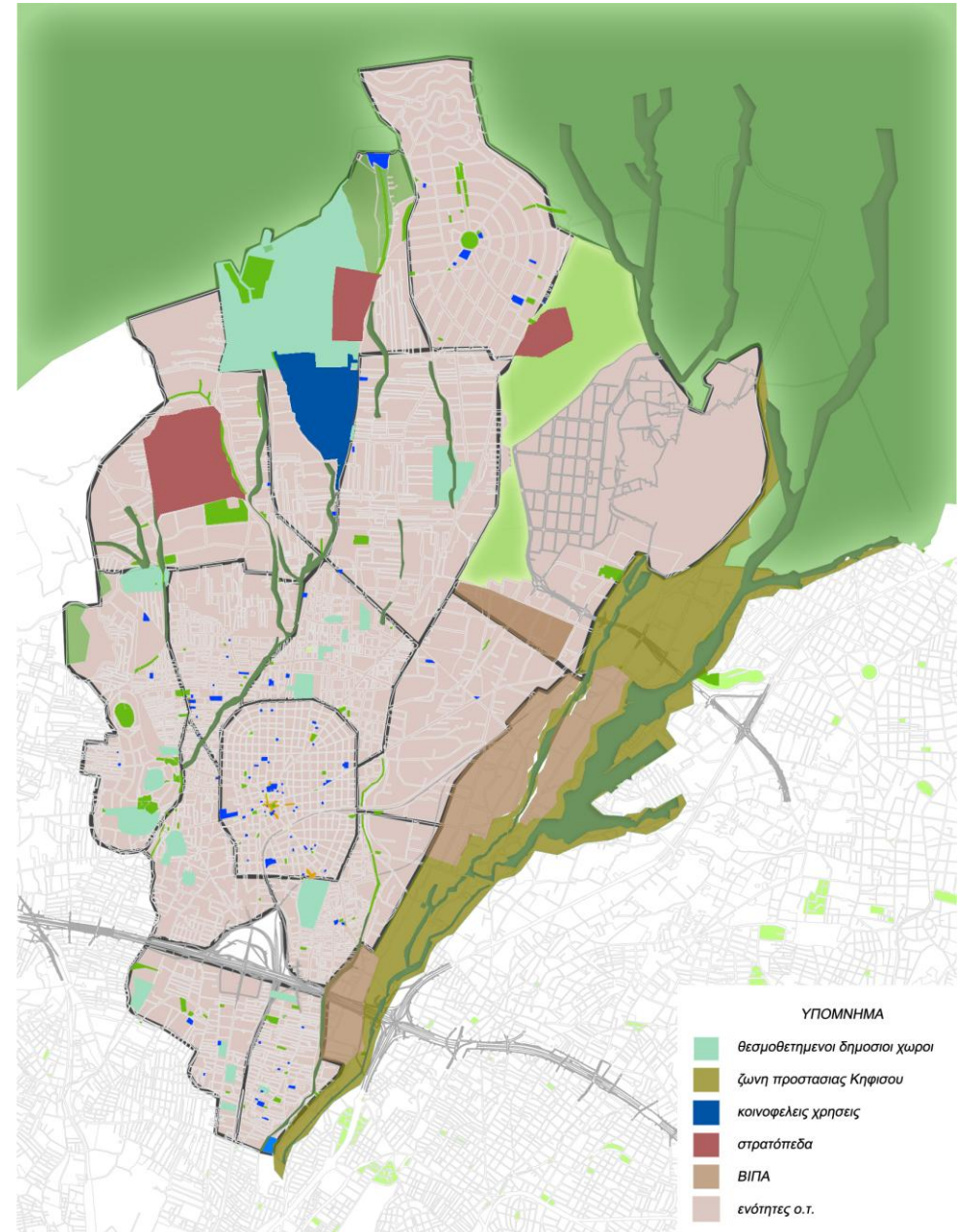
- Σύνδεση με κοινωφελείς χρήσεις όπου είναι εφικτό (εκπαίδευση-πολιτισμός, διοίκηση)
- Βελτίωση ποιότητας υφιστάμενων χώρων (αντικατάσταση φθαρμένου εξοπλισμού, καθαρισμός, φυτεύσεις)
- Αφαίρεση περιφράξεων όπου υπάρχουν και οριοθέτηση με φυσικά στοιχεία όπου είναι απαραίτητο.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το σενάριο της ριζοσπαστικής παρέμβασης, περιλαμβάνει προτάσεις που αφορούν επιπλέον τη δέσμευση νέων εκτάσεων υπέρ του δημόσιου χώρου και την ενίσχυσή του μέσω νέων δραστηριοτήτων και χρήσεων. Πρόκειται για προτάσεις αυξημένης πολυπλοκότητας, με σημαντικές απαιτήσεις όσον αφορά στη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων. Προτείνονται:

Επάρκεια-Κατανομή

- Δέσμευση και αξιοποίηση νέων ελεύθερων χώρων με στόχο την επάρκεια και την ισόρροπη κατανομή τους στο Δήμο.
- Απόδοση των ανενεργών στρατοπέδων σε δημόσια χρήση .Προτείνεται η αξιοποίησή των εκτάσεων για ελεύθερο δημόσιο χώρο και του κτιριακού αποθέματος για κοινωφελείς δραστηριότητες.

Προσβασιμότητα

- Δημιουργία ενοτήτων σε συνάρτηση με τους ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους, με εκτεταμένες πεζοδρομήσεις όπου θα απαγορεύεται η διέλευση αυτοκινήτου.
- Σύνδεση ενοτήτων με δίκτυο πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και δημόσια συγκοινωνία.
- Διευκόλυνση πρόσβασης ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους.

Ελκυστικότητα

- Αντικατάσταση και συμπλήρωση εξοπλισμού.
- Επανασχεδιασμός υφιστάμενων δημόσιων χώρων με στόχο την καλύτερη λειτουργία τους.
- Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων πολιτών στη διαδικασία σχεδιασμού αλλά και αξιοποίησης των χώρων.
- Πλαισίωση των δημόσιων χώρων με συμπληρωματικές και όχι ανταγωνιστικές χρήσεις.
- Σύνδεση κοινόχρηστων χώρων με κοινωφελείς δραστηριότητες
- Ενίσχυση του δημόσιου χώρου με προγράμματα εκδηλώσεων τοπικής ή και υπερτοπικής εμβέλειας.
- Σύνδεση με περιαστικό πράσινο της Πάρνηθας μέσω των ρεμάτων. Προτείνεται η δημιουργία παρόχθιων διαδρομών που θα εντάσσονται στα δίκτυα δημόσιων χώρων.

- Σχεδιασμός της βιομηχανικής περιοχής. Διατήρηση και ενίσχυση των μονάδων που λειτουργούν, αξιοποίηση των κελυφών χωρίς χρήση, και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Μέριμνα για το θέμα της αυθαίρετης δόμησης, φαινόμενο το οποίο αρκετά συχνά αναπτύσσεται εις βάρος του δημόσιου χώρου της πόλης.

2.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Αξιολογώντας τα σενάρια για το Δήμο Αχαρνών, αλλά και τις επί μέρους προτάσεις, επιλέξαμε ένα συνδυαστικό σενάριο παρέμβασης που ενσωματώνει προτάσεις από το ήπιο αλλά και το ριζοσπαστικό σενάριο. Στόχος μας είναι με τη συνολική πρόταση παρέμβασης που επιλέγουμε να επιτευχθεί η άμβλυνση των πολλαπλών αδυναμιών που εντοπίσαμε μέσα από την ανάλυση της περιοχής. Η επιλογή των ήπιων και ριζοσπαστικών προτάσεων οδήγησε στη διάκριση δύο φάσεων παρέμβασης όπου η Α' φάση περιλαμβάνει τις άμεσες και πιο εύκολα υλοποιήσιμες προτάσεις και η Β' φάση αυτές που απαιτούν μεγαλύτερο χρόνο εφαρμογής και έχουν μεγαλύτερο βαθμό πολυπλοκότητας. Ουσιαστικά η Β' φάση αποτελεί συνέχεια και εξέλιξη της Α' φάσης.

Κριτήρια	Σενάριο Τάσεων	Σενάριο Ηπιας παρέμβασης	Σενάριο Ριζοσπαστικής παρέμβασης
Κλίμακα επέμβασης	■	■	■
Εκτιμώμενη ένταση	■	■	■
Επιδιωκόμενη εμβέλεια	■	■	■
Εμπλεκόμενοι φορείς	■	■	■
Απαιτούμενο κόστος	■	■	■
Χρονικός ορίζοντας υλοποίησης	■	■	■

■ Αρνητικό ■ Μέτριο ■ Ουδέτερο ■ Θετικό

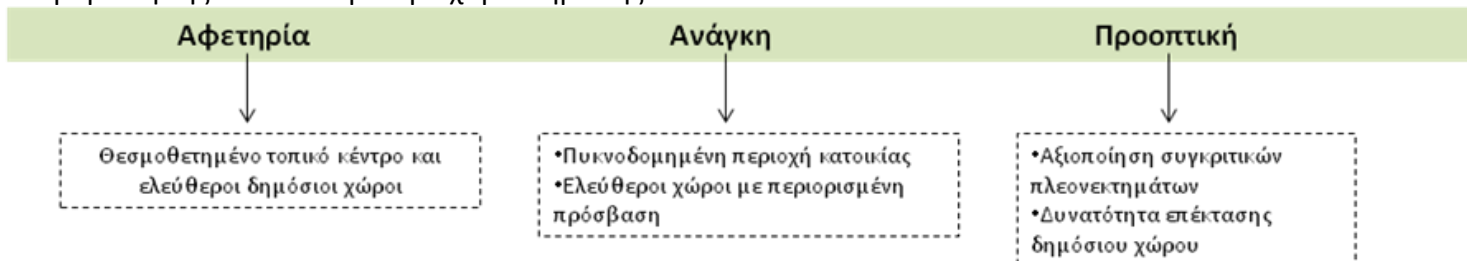
	Σενάριο Τάσεων	Σενάριο Ηπιας παρέμβασης	Σενάριο Ριζοσπαστικής παρέμβασης
Επάρκεια-Κατανομή	Συρρίκνωση	Υλοποίηση των θεσμοθετημένων χώρων (ΓΠΣ) Αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων και ρεμάτων	Δέσμευση νέων χώρων Απόδοση ανενεργών στρατοπέδων σε δημόσια χρήση - Αξιοποίηση των εκτάσεων για ελεύθερο δημόσιο χώρο και του κτιριακού αποθέματος για κοινωφελείς δραστηριότητες
Προσβασιμότητα	Ένταση προβλημάτων αστικής κινητικότητας (κυκλοφοριακό, στάθμευση, δυσκολίες στην κυκλοφορία των πεζών)	Συνδέσεις (πεζοδρομήσεις - φυσικά στοιχεία - δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας)	Δημιουργία ενοτήτων σε συνάρτηση με τους ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους, με εκτεταμένες πεζοδρομήσεις όπου θα απαγορεύεται η διέλευση αυτοκινήτου. Σύνδεση ενοτήτων με δίκτυο πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και δημόσια συγκοινωνία
Ελκυστικότητα	Τάση ιδιωτικοποίησης – εμπορευματοποίησης, ανεπαρκής σύνδεση με δραστηριότητες που ευνοούν την χρήση του	Διευκόλυνση πρόσβασης ΑΜΕΑ Σύνδεση με κοινωφελείς χρήσεις (εκπαίδευση- πολιτισμός, διοίκηση)	Διευκόλυνση πρόσβασης ΑΜΕΑ Πλαισίωση των δημόσιων χώρων με συμπληρωματικές και όχι ανταγωνιστικές χρήσεις
	Χαμηλό επίπεδο συντήρησης εξοπλισμού Ελλειψη αστικού πρασίνου / φύτευση	Βελτίωση ποιότητας υφιστάμενων χώρων (αντικατάσταση φθαρμένου εξοπλισμού, καθαρισμός, φυτεύσεις)	Αντικατάσταση και συμπλήρωση εξοπλισμού
	Περεταίρω υποβάθμιση και εγκατάλειψη	Αφαίρεση περιφράξεων - οριοθέτηση με φυσικά στοιχεία	Επανασχεδιασμός υφιστάμενων δημόσιων χώρων Ενίσχυση με προγράμματα εκδηλώσεων τοπικής ή και υπερτοπικής εμβέλειας
			Σύνδεση με περιαστικό πράσινο της Πάρνηθας μέσω των ρεμάτων
			Σχεδιασμός της βιομηχανικής περιοχής. Διατήρηση και ενίσχυση των μονάδων που λειτουργούν, αξιοποίηση των κελυφών χωρίς χρήση, και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου
			Μέριμνα για το θέμα της αυθαίρετης δόμησης

3_ΧΩΡΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΛΥΚΟΤΡΥΠΑ

3.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Αναγνωρίζοντας την έμφαση που δίνεται στην ενίσχυση και αναβάθμιση του ιστορικού κέντρου του Δήμου, με μία τάση «απαξίωσης» των περιφερειακών τοπικών κέντρων, στην παρούσα εργασία αναδεικνύεται η σημασία και η ανάγκη παρέμβασης σε αυτές τις περιοχές. Η χωρική εξειδίκευση αφορά την περιοχή της Λυκότρυπας, που βρίσκεται στην πύλη εισόδου του Δήμου από το νότο.

Αφετηρία για την επιλογή της περιοχής αποτέλεσε το γεγονός ότι αποτελεί θεσμοθετημένο τοπικό κέντρο, σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, και περιλαμβάνει επαρκείς θεσμοθετημένους ελεύθερους χώρους. Επιπλέον, πρόκειται για μία πυκνοδομημένη οικιστική περιοχή που έχει μεγάλη ανάγκη ως προς την αναβάθμιση, ενίσχυση και οργάνωση του δημόσιου χώρου της, καθώς οι υφιστάμενοι ελεύθεροι χώροι που εντοπίζονται δεν έχουν κάποια χρήση. Όμως παράλληλα διακρίνεται η δυναμικότητά της και διαφαίνεται η προοπτική εξέλιξής της μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων, που αφορούν τη χωροθέτησή της, τη διάρθρωση της και τον ευρύτερο χαρακτήρα της.

3.2 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΥΚΟΤΡΥΠΑΣ

Η περιοχή της **Λυκότρυπας** αποτελεί την πύλη εισόδου στο Δήμο Αχαρνών από το νότο. Οριοθετείται βόρεια από την Αττική οδό, νότια από , ανατολικά από το ρέμα της Καναλίτσας και δυτικά από την οδό Κωνσταντινουπόλεως και τη σιδηροδρομική γραμμή.

Πρόκειται για περιοχή γενικής κατοικίας που εμπεριέχει σύμφωνα με το ΓΠΣ θεσμοθετημένο τοπικό κέντρο. Η κατοικία καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό της περιοχής, και παράλληλα παρατηρούνται εμπορικές χρήσεις, κυρίως με είδη πρώτης ανάγκης, και δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα παραγωγής (μεταποίηση), επί των οδών Φιλαδέλφειας και Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι χρήσεις αυτές αναπτύσσονται στα ισόγεια και στους ορόφους υπάρχει κατοικία.

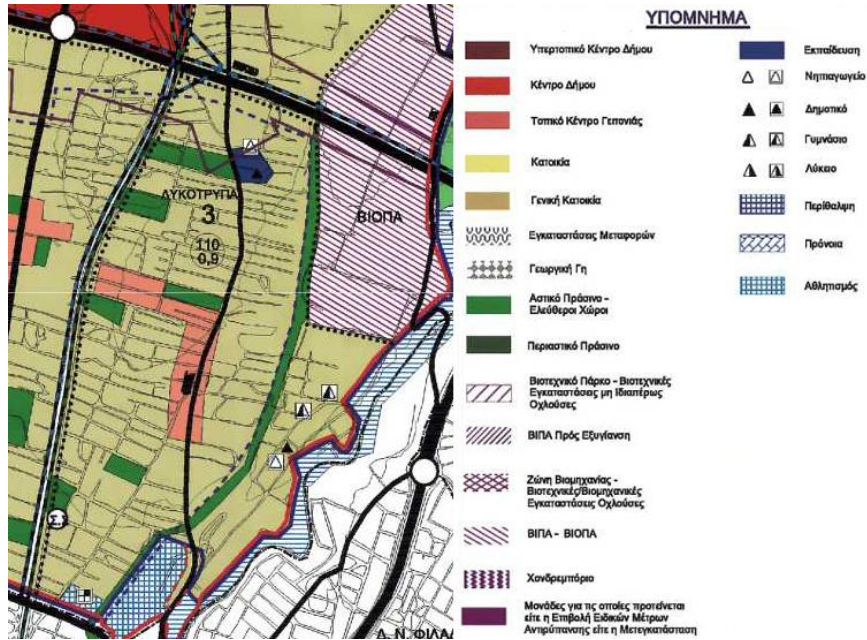
Όσον αφορά στο οδικό δίκτυο που εξυπηρετεί την περιοχή, ο κεντρικός άξονας που διατρέχει την περιοχή είναι η οδός Φιλαδέλφειας, που κατέχει σημαντικό ρόλο σε τοπικό αλλά και υπερτοπικό επίπεδο, καθώς μέσω αυτής γίνεται η είσοδος στο Δήμο, και στη συνέχεια καταλήγει στο ιστορικό κέντρο της περιοχής. Η οδός Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης, αποτελεί το δεύτερο σημαντικό, στην ιεραρχία, οδικό άξονα διασταυρώνεται με τη Φιλαδέλφειας και αποτελεί το τοπικό κέντρο της περιοχής. Το υπόλοιπο οδικό δίκτυο της περιοχής αποτελείτε κυρίως από εγκάρσιους στην οδό Φιλαδέλφειας άξονες, μικρού πλάτους και

μεγάλης πυκνότητας. Το πυκνό αυτό δίκτυο τοπικών οδών οφείλεται στον τρόπο οικιστικής ανάπτυξης του Δήμου σε αγροτική γη με την κατάτμησή της σε επιμήκη λαχίδια. Έτσι οι περισσότεροι δρόμοι του τοπικού οδικού δικτύου φαίνεται να έχουν διανοιχτεί με κριτήριο τη πρόσβασης στις εκατέρωθεν ιδιοκτησίες. Ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης αυτής παρατηρούμε την ύπαρξη πολλών μικρών οικοδομικών τετραγώνων και πλεοναζόντων δρόμων.

Η άναρχη αυτή επέκταση του Δήμου, οι μικρές ιδιοκτησίες που προέκυπταν από την κατάτμηση των λαχιδίων και η ανυπαρξία σχεδιασμού ή εφαρμογής του, έχει επιπλέον ως αποτέλεσμα την πυκνή δόμηση της περιοχής και την μεγάλη πυκνότητα κατοίκων. Αυτή η έντονη οικιστική πυκνότητα που χαρακτηρίζει την περιοχή, καθιστά πολύτιμη της ύπαρξη δημόσιων ανοικτών χώρων.

Οι μικροί, διάσπαρτα κατανεμημένοι στον αστικό ιστό ελεύθεροι δημόσιοι χώροι, παρά του ότι παραμένουν αναξιοποίητοι και αδιαμόρφωτο στην πλειοψηφία τους, αποτελούν σίγουρα θετικό στοιχείο για τη δομή των δημόσιων χώρων στην περιοχή της Λυκότρυπας. Σημαντική επίσης κρίνεται η άμεση γεινίαση πολλών από αυτών με τα σχολεία της περιοχής. Σημαντικότερος σε έκταση και ιστορικότητα δημόσιο χώρος της περιοχής είναι ο χώρος στον οποίο βρίσκεται ο μνηναϊκός θολωτός τάφος, μεταξύ της οδού Φιλαδέλφειας και του ρέματος Καναλίτσας. Ωστόσο το σύνολο των ελεύθερων

δημόσιων χώρων δεν μπορεί να χαρακτηριστεί επαρκές για την περιοχή.

Απόσπασμα Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου Δήμου Αχαρνών

Η οδός Φιλαδέλφειας

Η οδός Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης

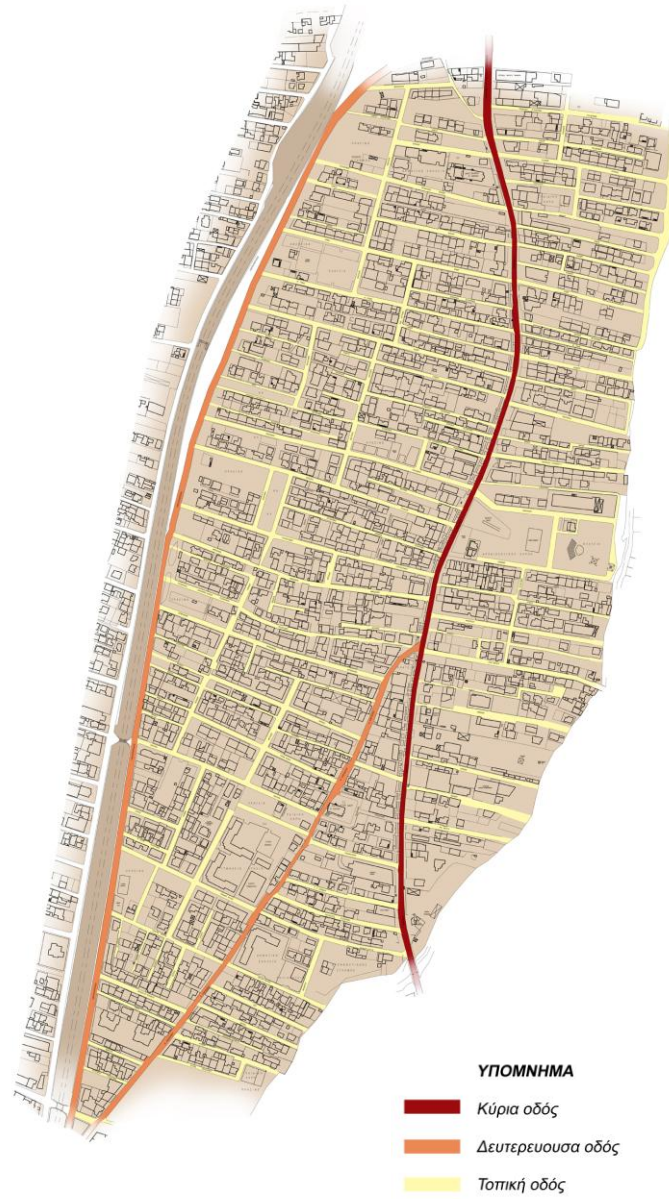

Γέφυρα στο ρέμα Καναπίτσας

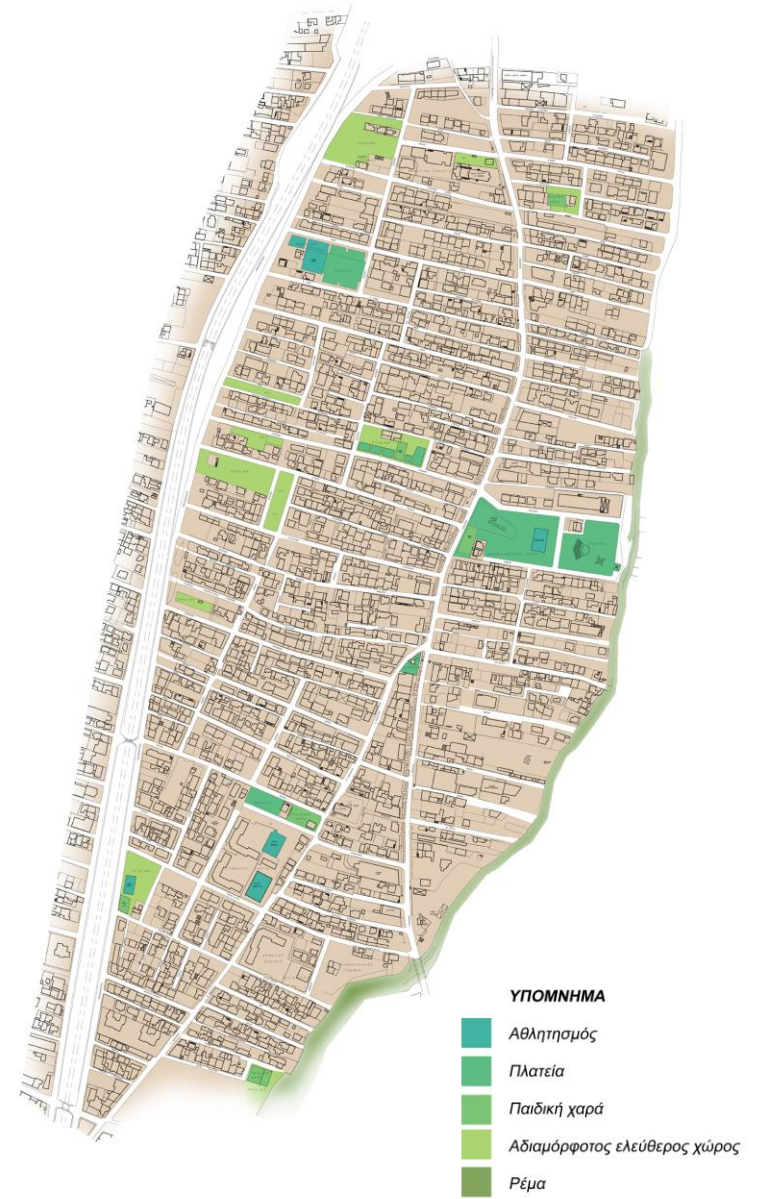
Χρήσεις γης

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΧΩΡΟΙ

3.3 ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Βασική μας επιδίωξη είναι ενσωμάτωση του δημόσιου χώρου στην καθημερινή ζωή των κατοίκων και η ανάδειξη του κοινωνικού και περιβαλλοντικού του χαρακτήρα. Για την επίτευξη του στόχου αυτού θέτουμε τρεις κύριους άξονες δράσης:

- Σχεδιασμός και βελτίωση ποιότητας
- Ένταξη σε δίκτυο
- Βελτίωση αναγνωσιμότητας

Παράλληλα στόχος των προτεινόμενων παρεμβάσεων είναι η ενίσχυση του τοπικού εμπορίου στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης και ανάδειξή της ως τον κύριο άξονα του τοπικού κέντρου, καθώς και η βελτίωση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων. Το σύνολο των προτεινόμενων παρεμβάσεων πιστεύουμε ότι συμβάλει στην βελτίωση συνολικά της ποιότητας ζωής σε επίπεδο γειτονιάς.

Με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής αλλά και αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες που παρουσιάζει η υλοποίηση του σχεδιασμού τόσο λόγω του οικονομικού παράγοντα όσο και του θεσμικού, οι προτάσεις για την περιοχή παρουσιάζονται σε δύο στάδια παρέμβασης. Τα στάδια είναι συμπληρωματικά και κάθε στάδιο μπορεί να αποτελέσει μια συνολική πρόταση που αντιμετωπίζει ολοκληρωμένα τα προβλήματα και τις δυναμικές

της περιοχής, με διαφορετική όμως σίγουρα ένταση και εμβέλεια. Στην πρώτη φάση προτείνονται ήπιες αρχιτεκτονικές και πολεοδομικές παρεμβάσεις, που κρίθηκαν απαραίτητες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής και την άμεση αξιοποίηση και απόδοση των διαθέσιμων ελεύθερων χώρων στην γειτονιά. Η υλοποίηση των έργων της δεύτερης φάσης μπορεί να γίνει σταδιακά και σε βάθος χρόνου, ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες και παρουσιάζονται διαγραμματικά.

Σχεδιασμός δημόσιων χώρων–αναγνωσιμότητα

Στην περιοχή υπάρχουν αρκετοί δημόσιοι χώροι θεσμοθετημένοι από το ΓΠΣ, διάσπαρτοι στον αστικό ιστό και ασχεδίαστοι στην πλειοψηφία τους. Το γεγονός αυτό τους καθιστά απροσπέλαστους. Πέρα από τους χώρους που φιλοξενούν αθλητικές δραστηριότητες, οι υπόλοιποι παραμένουν χωρίς λειτουργία και ζωή, ως αποκομμένα τμήματα του αστικού ιστού. Ακόμα όμως και λειτουργούσαν, οι χώροι αυτοί δεν επαρκούν για την περιοχή και είναι απαραίτητη η δημιουργία νέων δημόσιων χώρων που θα αναβαθμίσουν την περιοχή.

Ο σχεδιασμός των δημόσιων χώρων που προτείνουμε αποσκοπεί αφενός στην επανανοηματοδότηση του δημόσιου χώρου ως υποδοχέα υπαίθριων λειτουργιών, χώρου συνάντησης, επικοινωνίας, κοινωνικοποίησης, αναψυχής και άθλησης, και

αφετέρου στην βέλτιστη δυνατή συμβολή του στο φυσικό περιβάλλον και στην ρύθμιση του μικροκλίματος της περιοχής.

Α΄ ΦΑΣΗ

Ανάδειξη και επανασχεδιασμός των υφιστάμενων και θεσμοθετημένων δημόσιων χώρων της περιοχής. Οι δημόσιοι χώροι ιεραρχούνται σε δύο κατηγορίες ανάλογα με την έκταση και την εμβέλεια τους σε πάρκα γειτονιάς και πάρκο συνοικίας. Ως πάρκο συνοικίας χαρακτηρίζουμε τον δημόσιο χώρο του θολωτού τάφου λόγω του ότι είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση χώρος της περιοχής, φιλοξενεί ποικιλία λειτουργιών (αρχαιολογικός χώρος, γήπεδο, θέατρο, παιδική χαρά), συνορεύει με το ρέμα Καναπίτσας και υπάρχει δυνατότητα επέκτασης του προς τα ανατολικά στους ελεύθερους αδόμητους χώρους της βιομηχανικής περιοχής σε επόμενο στάδιο. Επιπλέον η ύπαρξη του θολωτού τάφου δίνει τον χαρακτήρα ιστορικού τόπου και σημείου αναφοράς στον δημόσιο χώρο, αλλά και αντίστροφα, η ένταξή του στον ιστό της πόλης αναβαθμίζει την αντιληπτική του εικόνα. Οι υπόλοιποι δημόσιοι χώροι χαρακτηρίζονται ως πάρκα γειτονιάς που ικανοποιούν τις ανάγκες του άμεσου περιβάλλοντός τους.

Η αναβάθμιση και η οπτική αρχικά ελκυστικότητα που μπορεί να επιτευχθεί με τον φυσικό σχεδιασμό συμπληρώνεται και με την λειτουργική νοηματοδότηση του κάθε χώρου. Αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε χώρου προσπαθούμε να εμπλουτίσουμε τους χώρους με υπαίθριες λειτουργίες που

λείπουν από την γειτονιά (παιδικές γωνιές για νήπια, παιδικές χαρές, χώρους άθλησης, διαμόρφωση χώρων στάσης και συνελεύσεων). Επίσης όπου υπάρχει η δυνατότητα ενθαρρύνεται η οργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και η χωροθέτηση μικρών καταστημάτων για τις ανάγκες τις γειτονιάς στα γύρω κτίρια.

Οι χώροι ενσωματώνονται μέσω του σχεδιασμού στην περιοχή, αφαιρούνται οι περιφράξεις όπου υπάρχουν ώστε η χρήση τους να είναι ελεύθερη υπάρχουν και οριοθέτηση με φυσικά στοιχεία όπου είναι απαραίτητο. Εξοπλίζονται με καθιστικά, σκιασμένους χώρους στάσης και διαδρομές. Ο φωτισμός και οι φυτεύσεις αποτελούν βασικά στοιχεία του σχεδιασμού.

Δίνεται έμφαση στη φύτευση τόσο για την οριοθέτηση διαδρομών, περιοχών, στάσεων, όσο και για λόγους βελτίωσης του μικροκλίματος της πόλης και ενδυνάμωσης της σχέσης ανθρώπου και φύσης, που τόσο λείπει από την σύγχρονη αστική ζωή.

Β΄ ΦΑΣΗ

Επέκταση των δημόσιων χώρων, δέσμευση κενών οικοπέδων και απόδοση τους για ελεύθερους δημόσιους χώρους ώστε να αποκατασταθεί η ισορροπία ιδιωτικού-δημόσιου χώρου. Παράλληλα προτείνεται η χωροθέτηση χρήσεων στα γύρω κτίρια που καλύπτουν κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της περιοχής καθώς και μικρά καταστήματα τοπικού ενδιαφέροντος. Η

σύνδεση των κοινόχρηστων χώρων με κοινωφελής χρήσης και ο σχεδιασμός τους ώστε να μπορούν να φιλοξενήσουν εκδηλώσεις και δράσεις της γειτονιάς και πολιτιστικών ομάδων και συλλόγων, ενισχύει τον ρόλο και η χρήση των δημόσιων χώρων.

Στην κατεύθυνση αυτή προτείνεται η σύνδεση της περιοχής και η επέκταση του δημόσιου χώρου στην βιομηχανική περιοχή του Χαμόμηλου, στα ανατολικά της Λυκότρυπας. Με την ένταξη της περιοχής στο σχέδιο πόλης και μέσω της εισφοράς σε γη θα προκύψουν νέοι ελεύθεροι δημόσιοι χώροι. Προτείνεται η διατήρηση και ενίσχυση των μονάδων που λειτουργούν και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και των νέων δημόσιων χώρων που θα προκύψουν. Τα κενά κελύφη που δεν έχουν χρήση μπορούν να αξιοποιηθούν για πολιτιστικές χρήσεις συνδεδεμένες και με τον δημόσιο χώρο. Ο χώρος αυτός μπορεί να φιλοξενήσει προγράμματα εκδηλώσεων τοπικής ή και υπερτοπικής εμβέλειας, καθώς και έναν δημοτικό υπαίθριο κινηματογράφο.

Τέλος, προτείνεται η ενίσχυση του φυσικού στοιχείου με φυτεμένα δώματα.

Δημιουργία δικτύου δημόσιων χώρων - αναγνωσιμότητα

Οι ελεύθεροι δημόσιοι χώροι της περιοχής είναι διάσπαρτοι και μεμονωμένοι. Η δημιουργία δικτύου αποσκοπεί στην ένταξη τους σε ένα πλέγμα ως στοιχεία ζωής και υπαίθριας δραστηριότητας. Αντιμετωπίζουμε τους επιμέρους δημόσιους

χώρους σαν τόπους με ιδιαίτερη φυσιογνωμία που πρέπει να συνυπάρχουν σε μια ενότητα ώστε να διευκολύνεται και η αναγνώριση τους. Επιπλέον επιτυγχάνεται μια καλύτερη ρύθμιση της κυκλοφορίας και της κίνησης πεζών και ποδηλάτων.

Στο δίκτυο εντάσσονται και τα σχολεία της περιοχής. Τα προαύλια των σχολείων λειτουργούν ως χώροι συνεύρεσης, παιχνιδιού και άθλησης των παιδιών καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας, καλύπτοντας εν μέρη την έλλειψη υποδομών. Η ένταξη τους σε δίκτυο βελτιώνει και την ασφαλέστερη κίνηση των μαθητών προς και από το σχολείο.

Α' ΦΑΣΗ

Δημιουργία διαδρομής η οποία ενσωματώνει τους ελεύθερους δημόσιους χώρους, τα σχολεία και το ρέμα σε δίκτυο μέσω πεζοδρομήσεων. Η διαδρομή τονίζεται και ενισχύεται με δενδροφυτεύσεις και φωτισμό. Παράλληλα σχεδιάζεται μια δεύτερη διαδρομή ποδηλάτου η οποία σε μερικά σημεία ταυτίζεται με την πρώτη.

Πιο συγκεκριμένα προτείνεται η δημιουργία τριών ενοτήτων πεζοδρόμων που επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω της οδού Φιλαδέλφειας και της διαδρομής που προτείνετε παράλληλα με το ρέμα Καναπίτσας. Η οδός Φιλαδέλφειας παραμένει ως κύριος οδικός άξονας, βελτιώνοντας όμως τα ήδη φαρδιά πεζοδρόμια και τις φυτεύσεις. Η οδός Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης υποβιβάζεται σε τοπική οδό ήπιας κυκλοφορίας, διαμορφώνονται τα πεζοδρόμια και τονίζεται ο

άξονάς της με δενδροφυτεύσεις. Οι υπόλοιπες τοπικές οδοί διαμορφώνονται σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες, αποτρέποντας την διαμπερή κίνηση μέσω του οικισμού.

Οι τρεις επιμέρους ενότητες περιλαμβάνουν:

-Πρώτη ενότητα (βόρεια): το δημοτικό σχολείο, τους ελεύθερους χώρους εκατέρωθεν του, την εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας, και την πλατεία και τον χώρο άθλησης στην οδό Θεαγένους.

-Δεύτερη ενότητα (κέντρο): τις πλατείες που βρίσκονται επί των οδών Ποσειδώνος και Δεληγιάννη και τον δημόσιο χώρο στην περιοχή του θολωτού τάφου.

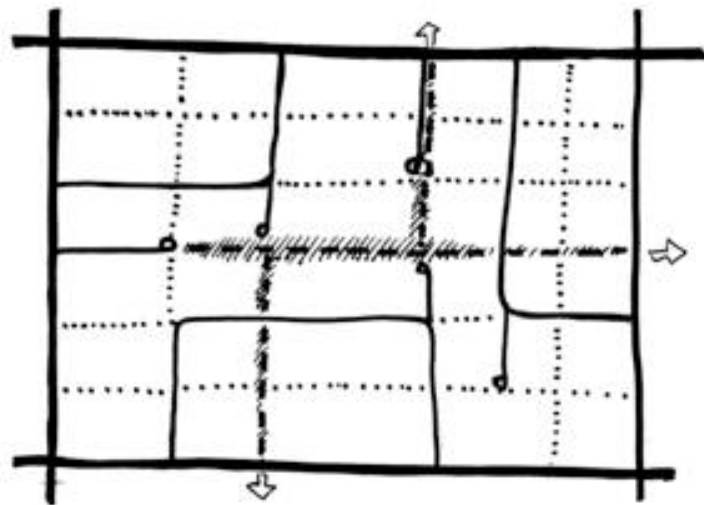
-Τρίτη ενότητα (νότια): τον ναό του Αγίου Κωνσταντίνου, τα σχολεία και την πλατεία επί της οδού Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης και την πλατεία επί της οδού Κωνσταντινουπόλεως.

Β' ΦΑΣΗ

Δημιουργία οικιστικών ενοτήτων σύμφωνα με το πρότυπο της κυψέλης. Με τον τρόπο αυτό, απελευθερώνονται οι οικιστικές ενότητες από τις ενοχλητικές κινήσεις των οχημάτων με ταυτόχρονη μείωση της ταχύτητας τους ενώ οι χώροι που απελευθερώνονται από τα οχήματα δίνονται για την κίνηση των πεζών και για διαμόρφωση πάρκων, πλατειών, χώρων παιχνιδιού κτλ. Αρχικά καθορίζονται οι κυψέλες ενοποιώντας οικοδομικά

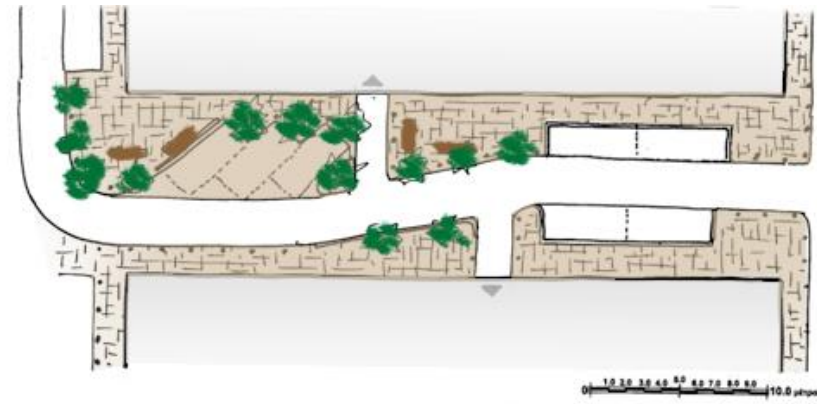
τετράγωνα και επισημαίνοντας τους δρόμους εκείνους που θα αναλάβουν την κυκλοφορία των οχημάτων. Οι δρόμοι αυτοί θα αποτελέσουν και τις περιβάλλουσες οδούς των κυψελών. Στο εσωτερικό των κυψελών ορίζεται το δίκτυο πεζοδρόμων το οποίο συμπληρώνει εκείνο της πρώτης φάσης και αποτελεί τον άξονα ζωής της κυψέλης. Οι υπόλοιποι δρόμοι στο εσωτερικό των κυψελών διαμορφώνονται σε παρκοπεζόδρομους, όπου επιτρέπεται η στάθμευση σε καθορισμένες θέσεις, ή σε «εσωτερικούς δακτυλίους», «θηλιές» και «αδιέξοδα», ανάλογα με την περίπτωση και τις δυνατότητες που υπάρχουν. Σε κάθε περίπτωση προσπαθούμε να αποτρέψουμε τις διαμπερείς κινήσεις με τις οποίες θα έχουμε κίνηση διέλευσης μέσα στην κυψέλη.

Για την υλοποίηση των προτάσεων σημαντικό ρόλο θα παίξει η ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων πολιτών στη διαδικασία σχεδιασμού αλλά και αξιοποίησης των χώρων.

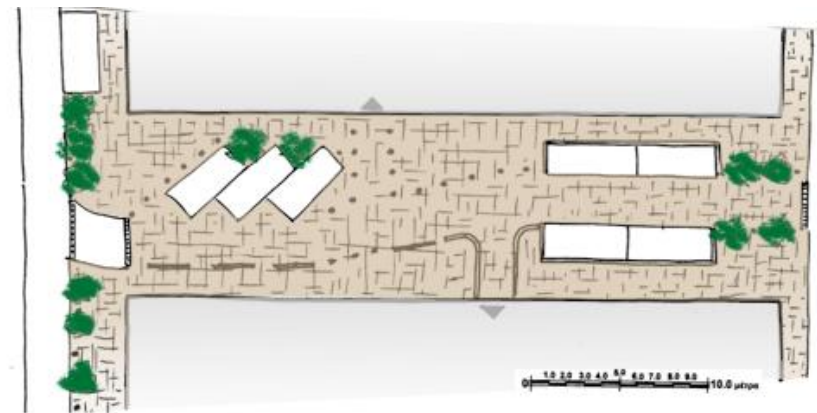

- περιβάλλουσες κυψέλης
- θηλειές και αδιέξοδα
- - - κύριος πεζόδρομος
- ////// κέντρο
- δευτερεύον δίκτυο πεζοδρόμων

η εσωτερική κυκλοφορία μέσα στην κυψέλη, σχηματικές διατάξεις με θηλειές, αδιέξοδα και συνδυασμούς τους

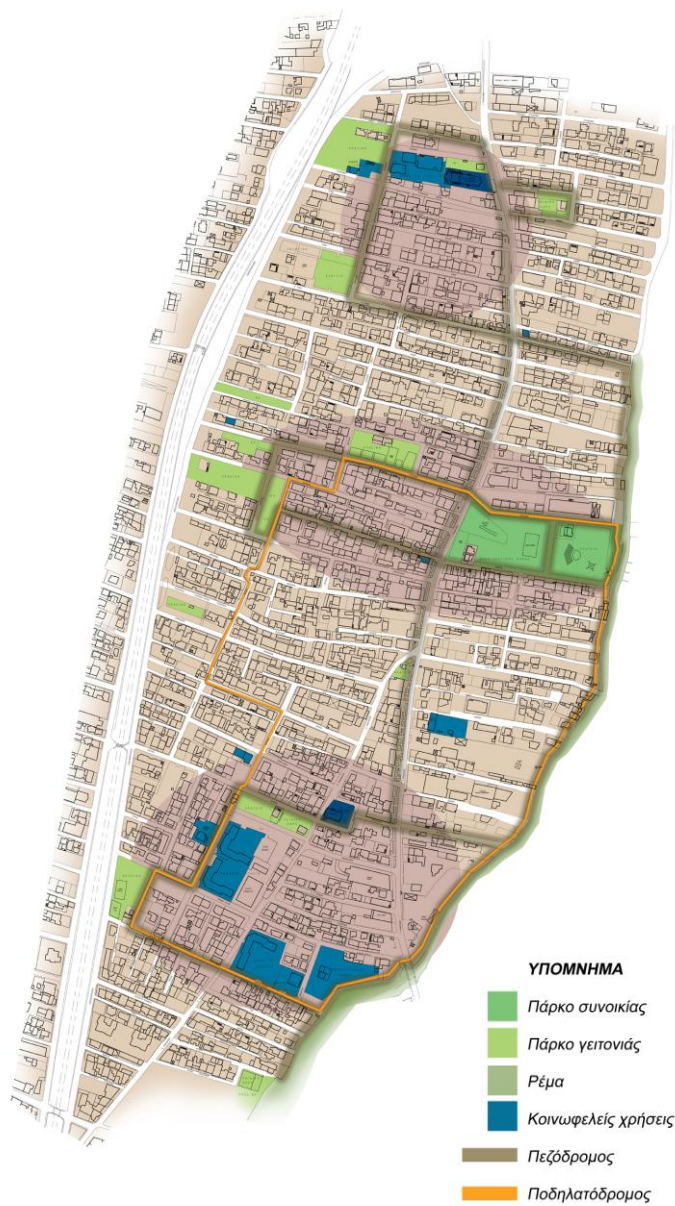
δρόμος ήπιας κυκλοφορίας (wooperf)

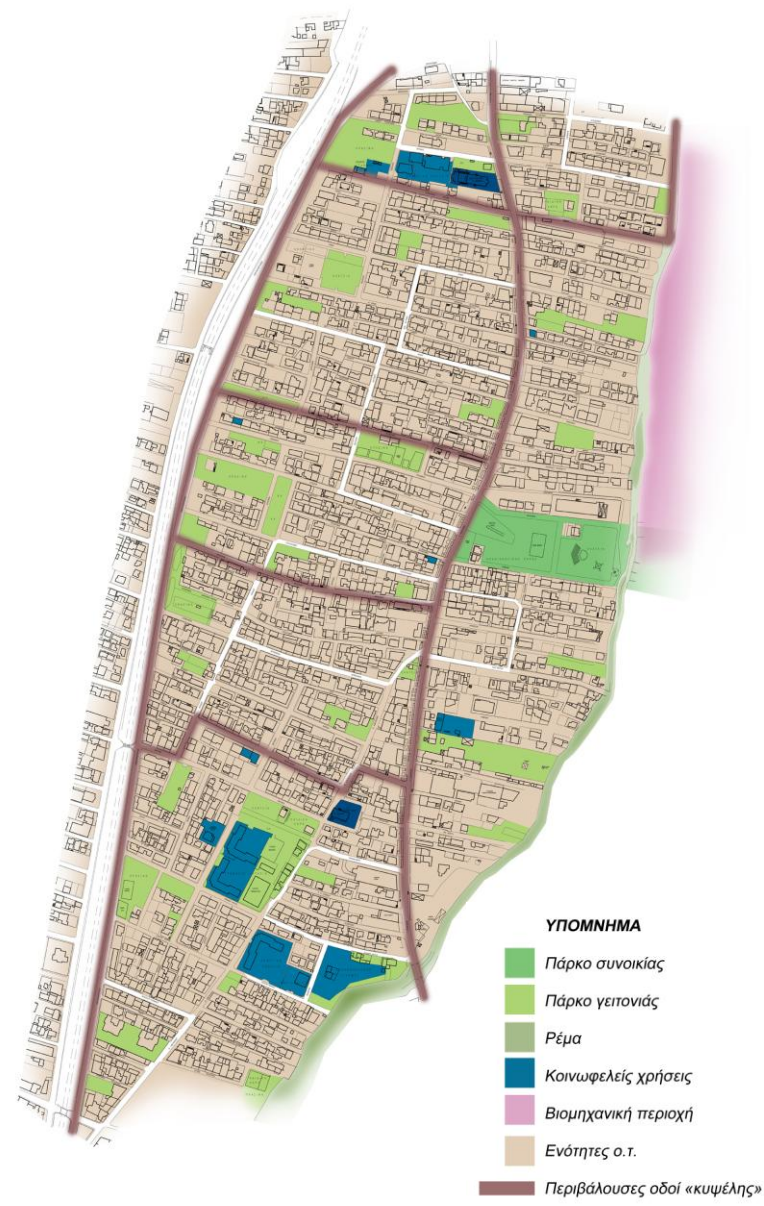
Παρκοπεζόδρομος

πηγή: Σαρηγιάννης, 2008

Α' ΦΑΣΗ

Β' ΦΑΣΗ

3.4 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΟΛΩΤΟΣ ΤΑΦΟΣ

3.4.1 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο μυκηναϊκός θολωτός τάφος και η ευρύτερη περιοχή αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους δημόσιους χώρους της περιοχής της Λυκότρυπας, που μέσα από την εργασία μας αναδεικνύουμε τη σημασία αξιοποίησής του όχι μόνο προς όφελος της γειτονιάς και της περιοχής μελέτης μας, αλλά και για το σύνολο του Δήμου.

Αναλύοντας της υφιστάμενη κατάσταση της περιοχής εντοπίσαμε στοιχεία που κάνουν την περιοχή να ξεχωρίζει και να κατέχει πλεονεκτική θέση έναντι άλλων. Η παρουσία του αρχαιολογικού μνημείου αξιολογείται ως ενισχυτικός παράγοντας για την περιοχή καθώς αποτελεί στοιχείο που σχετίζεται άμεσα με την τοπική ταυτότητα της. Ως δυνατά στοιχεία εντοπίζουμε επίσης το γεγονός ότι παρατηρείται ήδη μέριμνα για την ανάδειξη του χώρου, με διαμορφώσεις όπως πλακόστρωτες διαδρομές και οργάνωση φυτεύσεων, αλλά και ένα μικρό χώρο για την πληροφόρηση και ενημέρωση των επισκεπτών στην είσοδο του χώρου. Επίσης θετική κρίνεται η χωροθέτηση υποδομών όπως ο χώρος αθλητισμού, το μικρό υπαίθριο θέατρο και η παιδική χαρά. Όσον αφορά την ευρύτερη περιοχή, πλεονέκτημα θεωρείται η χαμηλή δόμηση που χαρακτηρίζει το χώρο, με κτίσματα που έχουν 2-3 ορόφους. Η διαμόρφωση της οδού Φιλαδέλφειας, που αποτελεί και το ένα

όριο της περιοχής του θολωτού τάφου αποτελεί θετικό στοιχείο καθώς το πλάτος του δρόμου είναι επαρκές, όπως και το πλάτος του πεζοδρομίου που συνδυάζεται με ενδιαφέρουσα διαμόρφωση όσον αφορά στις φυτεύσεις (δεντροστοιχίες). Η περιοχή οριοθετείται επίσης από το ρέμα της Καναπίτσας, ένα αξιόλογο στοιχείο φυσικού περιβάλλοντος που κατέχει σημαντική θέση για το σύνολο του Δήμου και η γειτνίαση με αυτό προσδίδει στο χώρο μεγάλη αξία. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι ως πλεονέκτημα αναγνωρίζουμε τη γειτνίαση της περιοχής του θολωτού τάφου με τη βιομηχανική περιοχή του Χαμόμυλου που υπολειτουργεί και θεωρούμε ότι θα μπορούσε εν δυνάμει να αποτελέσει ένα σημαντικό τμήμα δημόσιου χώρου με τη διαμόρφωση κατάλληλων προϋποθέσεων.

Ωστόσο, υπάρχουν αρκετά προβληματικά σημεία στην οργάνωση της περιοχής ως αποτέλεσμα της έλλειψης σχεδιασμού. Βασικό αδύναμο σημείο θεωρούμε το γεγονός ότι το μνημείο δεν καθίσταται εύκολα αντιληπτό από το επίπεδο του δρόμου με αποτέλεσμα να μην δύναται να προκαλέσει το ενδιαφέρον επισκεπτών ή ακόμα και κατοίκων. Σχετικά με την προσπάθεια διαμόρφωση του χώρου συνολικά (μνημείο, χώρος αθλητισμού, υπαίθριο θέατρο) δυσμενές στοιχείο θεωρείται η κάθετη διαίρεση σε δύο ενότητες από στενό δρόμο, η σημειακή δυνατότητα εισόδου-εξόδου και η δυσκολία επικοινωνίας των επί μέρους χώρων που περιορίζεται από την υπέρμετρη περίφραξη με συρματοπλέγματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι εντός του περιγράμματος της περιοχής υπάρχουν ιδιωτικές ιδιοκτησίες

που καταλαμβάνουν σημαντική έκταση του δημόσιου χώρου, όπως και δύο πυλώνες της ΔΕΗ. Τέλος, το γεγονός ότι περιβάλλεται από ασφαλτοστρωμένους δρόμους, κάποιοι εκ των οποίων έχουν μεγάλη κυκλοφορία οχημάτων, όπως η οδός Φιλαδέλφειας, η προβληματική χωροθέτηση στο μέτωπο αυτής της παιδικής χαράς και η έλλειψη διαμορφωμένων χώρων στάθμευσης καθιστούν τη λειτουργία του χώρου δύσκολη.

Φωτογραφική αποτύπωση περιοχής (1)

Φωτογραφική αποτύπωση περιοχής (2)

3.4.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Μέσα από την ανάγνωση και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης που πραγματοποιήθηκε σε προηγούμενη παράγραφο, έγινε σαφές ότι το αρχαιολογικό μνημείο λειτουργεί αποσπασματικά σε σχέση με τον ευρύτερο αστικό ιστό και παρατηρείται ασυνέχεια στην οργάνωση των επί μέρους χώρων οι οποίοι δεν λειτουργούν ως μία ενότητα. Κατ' επέκταση στοχεύοντας μέσω της πρότασής μας την άμβλυνση των προβληματικών σημείων της περιοχής και την ενίσχυση των δυνατών της σημείων, πρόθεσή μας είναι η αντιμετώπιση του αρχαιολογικού χώρου και των επί μέρους υπαιθρίων κοινόχρηστων χώρων ως ένα ενιαίο σύνολο και ως αναπόσπαστο στοιχείο του αστικού ιστού και της καθημερινής ζωής των κατοίκων, στοχεύοντας παράλληλα στην ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας.

Η πρότασή μας χωρίζεται σε **τρεις** βασικούς άξονες δράσης, οι οποίοι είναι:

- **Η εξασφάλιση εύκολης και ασφαλούς πρόσβασης των πεζών**

Για τη διευκόλυνση της κίνησης των πεζών προτείνεται η δημιουργία κατάλληλων διαμορφώσεων με στόχο τη μείωση της ταχύτητας των οχημάτων στον άξονα της οδού Φιλαδέλφειας. Επιπλέον προτείνεται η ένταξη και σύνδεση

της περιοχής με το δίκτυο συγκοινωνιών μέσω της χωροθέτησης στάσης λεωφορείου στο μέτωπο της στον άξονα της Φιλαδέλφειας. Προτείνεται επίσης η πεζοδρόμηση των περιμετρικών δρόμων, η σύνδεση με δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων της ευρύτερης περιοχής και ο περιορισμός της κίνησης και στάθμευσης ΙΧ. Απαραίτητη κρίνεται η κατασκευή υποδομών για την εξυπηρέτηση της πρόσβασης και κίνησης ΑΜΕΑ, ηλικιωμένων και παιδιών μέσω των ήπιων κλίσεων στις διαμορφώσεις του εδάφους, της χρήσης κατάλληλων υλικών, της ήπιας οριοθέτησης των χώρων και της απαραίτητης σηματοδότησης.

- **Η βελτίωση της αναγνωσιμότητας και ελκυστικότητας του χώρου**

Σχετικά με το σχεδιασμό της περιοχής του θολωτού τάφου, προτείνεται η χωρική, λειτουργική και μορφολογική ενοποίηση των επί μέρους χώρων με στόχο να λειτουργήσουν ως μία ενότητα, η αφαίρεση του ενδιάμεσου δρόμου που τέμνει την περιοχή και η απομάκρυνση των περιφράξεων που καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την κίνηση. Σχετικά με την οριοθέτηση των χώρων προτείνεται η αντιμετώπιση των πλευρικών αλλά και ενδιάμεσων ορίων με την αντικατάστασή τους από εναλλακτικούς τρόπους οριοθέτησης, χρησιμοποιώντας μία πιο χαλαρή μορφή μέσω της κατάλληλης οργάνωσης των φυτεύσεων, της χρήσης

διαφορετικών υλικών, όπως επίσης και καθιστικών χώρων. Στο χώρο προτείνεται να τοποθετηθούν ελεύθερα χώροι παιχνιδιού για τα παιδιά με παράλληλη απομάκρυνση της παιδικής χαράς από το μέτωπο του δρόμου. Ο χώρος του θολωτού τάφου προτείνεται να αφεθεί ελεύθερος και η οριοθέτηση της εισόδου του να γίνει μόνο σημειακά στο διάδρομο που οδηγεί στο εσωτερικό του. Για την ασφάλεια του χώρου ουσιαστικό ρόλο έχει ο επαρκής και οργανωμένος σχεδιασμός φωτισμού. Τέλος, προτείνεται η ενίσχυση του φυσικού στοιχείου με την οργάνωση των φυτεύσεων ώστε να προσφέρουν επαρκή σκιασμό αλλά και οριοθέτηση διαδρόμων, χώρων στάσης, χώρων παιχνιδιού, υπαίθριο θέατρο κλπ.

- **Η δυνατότητα επέκτασης του δημόσιου χώρου**

Σε μία δεύτερη φάση προτείνεται η επέκταση του δημόσιου χώρου στην περιοχή μέσω της σύνδεσης με το ρέμα της Καπάτσας που βρίσκεται στο όριο της. Συγκεκριμένα προτείνεται η διαμόρφωση πλατώματος σε συνέχεια με την περιοχή του θολωτού τάφου όπου θα υπάρχουν καθιστικοί χώροι, και θα αποτελεί τμήμα της διαδρομής πεζών και ποδηλάτων που θα μπορούν να κινηθούν στη συνέχεια παράλληλα με το ρέμα. Επιπλέον, στόχος είναι η απόκτηση και αξιοποίηση του ανενεργού βιομηχανικού χώρου που βρίσκεται στο όριο της περιοχής σε επαφή με το ρέμα και η μετατροπή του σε χώρο

εξυπηρέτησης κοινωφελών αναγκών σε άμεση σχέση με το δημόσιο χώρο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σαρηγιάννης, Γ., 2008, Δρόμοι και πεζόδρομοι στον αστικό χώρο, καθολικός σχεδιασμός, επί μέρους στοιχεία, ορολογία, σημειώσεις μαθήματος «Μεταφορικά Συστήματα πόλεων-εφαρμογές». ΕΜΠ, Αθήνα.

Ε.Μ.Π., Π.Θ., ΣΕΠΟΧ., 2004. Πόλη και χώρος από τον 20^ο στον 21^ο αιώνα. Αθήνα.

Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων., 2011. Πρακτικά ημερίδας: Οι δημόσιοι χώροι ως κοινωνικό αγαθό σε κρίση. Αθήνα.

Δανιήλ Ν. Μ., 2007. Δημόσιος Χώρος και Δημόσια Ζωή στη Σύγχρονη Πόλη. Κοινωνικοψυχολογική Προσέγγιση του Εμπορικού Πολυλειτουργικού Κέντρου στην Ελλάδα. Διδακτορική Διατριβή. Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη.

